

Skolan äventyrar lusten att lära

Pluggskolan tar död på lusten hos elever som inte klarar just det sättet att lära på. Och mängden prov och betyg handlar inte bara om kunskapsinhämtning för elevernas bästa. Det handlar också om att visa resultat uppåt i skolhierarkin.

– Elever vill lära sig, de vill förstå, de vill bli duktiga på en massa saker. Men det som händer i skolan är att 10 procent av eleverna redan i åk 1 går in för att lära inte för sin egen skull, för att det är roligt och intressant i sig, utan för andra, säger docent **Joanna Giota**, Göteborgs universitet.

Den stora bristen i dagens skola är att lärarna inte lyckas bevara och främja elevernas naturliga lust att lära, enligt **Joanna Giota** vid Göteborgs universitet. Hon har på uppdrag av Vetenskapsrådet och Skolverket gjort en forskningsöversikt om individualisering i skolan, där hon bland annat undersöker hur elevers lust och motivation att lära tas tillvara i skolan.

Det är inte bara eleverna som vill vara duktiga utan att egentligen känna sig motiverade. Enligt Joanna Giota så läggs allt mer av lärarnas tid på att möta krav från andra än eleverna. Kraven på resultat, som sedan ska rapporteras till rektor, sedan till myndigheterna och regeringen, slukar tid som annars kunde varit till för att skapa lust.

I ett forskningsprojekt finansierat av Vetenskapsrådet har Joanna Giota och **Ingemar Emanuelsson** gjort en enkätstudie med över tusen rektorer i såväl kommunala som fristående skolor med sammantaget cirka tjugotusen elever i årskurserna 1-3 och 7-9.

– Det som framgår av rektorernas svar är att de sällan anser att elevers svårigheter direkt har att göra med skolmiljön, säger Joanna Giota. Sällan görs någon koppling till hur den vanliga undervisningen bedrivs. Bara en av tio rektorer menar

att brister i lärarkompetensen eller att vissa klasser fungerar dåligt kan ligga bakom elevers "särskilda behov".

- Det är en tradition och ett synsätt att elevers behov av särskilt stöd främst uppfattas som beroende av egenskaper hos eleverna. Behoven ses alltså som bundna till eleverna. En medicinsk diagnos ges också ofta en avgörande betydelse för om en elev ska få extra stöd eller inte. Det är alltså ett psykologiskt och medicinskt arv som dominerar i dessa skolor. Det är en slutsats som också får stöd av beskrivningar i åtgärdsprogrammen vad gäller vilka områden som behandlas i dessa.

Läs mera: [Skolverket](#)

Där finns också **PISA-rapporten 2012**: Svenska elevers resultat har försämrats avsevärt, och Sverige ligger nu under OECD-genomsnittet på samtliga områden: matematik, läsförståelse och naturvetenskap.